

به همت مؤسسه جوانان آستان قدس رضوی صورت گرفت

تبیین نقش ایمان و آگاهی در تداوم مقاومت مردمی در جشن میلاد حضرت زینب(ع)

نقش ایمان توحیدی، آگاهی تاریخی و تربیت نسل جوان در تداوم مقاومت مردمی، در جشن میلاد حضرت زینب کبری(س) به همت مؤسسه جوانان آستان قدس رضوی در محفل «نفس عمیق» مشهد تبیین شد.
به گزارش آستان‌نیوز، میدان شریعتی مشهد(میدان شهید آیت الله خامنه‌ای) شامگاه پنجشنبه ۲۳ مهرماه میزبان جشن میلاد حضرت زینب کبری(س) با حضور خانواده‌ها بود. این مراسم از ساعت ۲۰، در ادامه اجتماع‌های مردمی محفل «نفس عمیق» و با عنوان «قیام خستگی‌ناپذیر مردم» برگزار شد.

سخنرانی حجت‌الاسلام والمسلمین محمد رضایی تهرانی و علیرضا زادبر بخش‌هایی از این برنامه را تشکیل می‌داد.

■ایمان توحیدی؛ پشتوانه ماندگاری مقاومت

حجت‌الاسلام والمسلمین محمد رضایی تهرانی در این مراسم، با تبریک میلاد حضرت زینب کبری(س)، به تبیین نقش آن حضرت در ماندگاری نهضت حسینی و شکل‌گیری الگوی مقاومت پرداخت و گفت: حضرت زینب(س) تنها پیام‌آور نهضت سیدالشهدا(ع) نبود، بلکه این پیام را در رفتار و موضع‌گیری خود به نمایش گذاشت.

وی با بیان اینکه استحکام و ماندگاری هر حرکت به استواری پایه‌های آن وابسته است، افزود: این قاعده در عرصه اندیشه و فعالیت‌های اجتماعی نیز جریان دارد و هر چه پیوند یک حرکت با خداوند استوارتر باشد، از پشتوانه ماندگارتری برخوردار خواهد بود.

رضایی تهرانی با استناد به آیه «أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ»، قیام برای خدا را محور حرکت امام خمینی(ره) دانست و اظهار کرد: در این نگاه، شمار افراد تعیین‌کننده نهایی نیست؛ حتی یک نفر نیز اگر برای خدا برخیزد، می‌تواند منشأ اثر باشد.
وی ماندگاری انقلاب اسلامی را مرهون همین جهت‌گیری الهی توصیف کرد و گفت: حفظ این پیوند، در کنار حضور مردم، پشتوانه عبور از دشواری‌ها و استمرار حرکت انقلاب است.

■نگاه زینبی به دشواری‌ها

این سخنران، جمله «ما رأیتُ إلّا جمیلاً» را بیانگر بنیان توحیدی نگاه حضرت زینب(س)به واقعه عاشورا دانست و افزود: آن حضرت، سیدالشهدا(ع)را فراتر از نسبت خواهر برادری، امام و ولی خود می‌دانست و رنج‌های این مسیر را در نسبت با خداوند معنا می‌کرد.

رضایی تهرانی تأکید کرد: پاسخ حضرت زینب(س) صرفاً دعوت به تحمل مصیبت نبود، بلکه نشان‌دهنده نگاهی بود که در متن سخت‌ترین حوادث نیز جهت الهی حرکت را می‌دید.

وی نقش حضرت زینب(س) در تداوم مقاومت را انتقال همین روحیه و معنا به نسل‌های پس از عاشورا برشمرد و تصریح کرد: حفظ روح زینبی و نگاه توحیدی در حرکت‌های اجتماعی، از پایه‌های پایداری در برابر فشارهاست و فاصله گرفتن از آن، پشتوانه معنوی مقاومت را تضعیف می‌کند.

■مسئولیت رسانه و آموزش در برابر جنگ ادراکی

علیرضا زادبر نیز در بخش دیگری از این مراسم، با قدردانی از استمرار حضور مردم در اجتماع‌های خیابانی، این حضور را نشانه حساسیت آنان نسبت به سرنوشت ایران و انقلاب اسلامی دانست.

وی با بیان اینکه رویارویی با دشمن به عرصه نظامی محدود نمی‌شود، اظهار کرد: در کنار فشارهای نظامی و اقتصادی، لایه‌ای از این تقابل متوجه ذهن، شناخت و هویت جامعه است و مسئولیت مواجهه با آن بر عهده معلمان، دانشگاهیان، نخبگان، اهالی قلم و رسانه نیز قرار دارد.

زادبر آشنایی نوجوانان و جوانان با تاریخ کشور و زمینه‌های شکل‌گیری انقلاب اسلامی را از ضرورت‌های این عرصه برشمرد و افزود: هنگامی که نسل جدید از وقایع تاریخی و تجربه‌های مردم خود اطلاع کافی نداشته باشد، امکان تأثیرپذیری او از روایت‌های تحریف شده افزایش می‌یابد.

وی با اشاره به ظرفیت رویدادهای تاریخی مشهد از جمله واقعه گوه‌رشاد و مبارزت مردم این شهر در دوران انقلاب، بر ضرورت تبدیل این موضوعات به محتوای آموزشی، مستند و روایت‌های قابل فهم برای نسل جوان تأکید کرد.

■تربیت نسل آگاه در کنار حضور اجتماعی

زادبر با تأکید بر اینکه تداوم مقاومت به تربیت نسل نیاز دارد، گفت: حضور اجتماعی مردم باید با فعالیت فکری و فرهنگی در مدرسه، دانشگاه، رسانه و دیگر عرصه‌های ارتباط با نسل جدید همراه شود.

وی همچنین نقش زنان را در استمرار حضور مردمی و تربیت نسل آینده برجسته دانست و بر بهره‌گیری از توان و ظرفیت آنان در فعالیت‌های فرهنگی و تبیینی تأکید کرد.

این سخنران، حفظ انسجام داخلی را از ضرورت‌های مواجهه با تهدیدهای خارجی برشمرد و خواستار پرهمیز از اختلاف‌افکنی و متمرکز کردن توان‌ها بر مسائل اصلی کشور شد.

در بخش جشن این محفل، محمد قربانی و علی زمانیان به مولودی خوانی پرداختند و حاضران با برافراشتن پرچم‌های ایران و پرچم‌های مرزین به نام اهل بیت(ع)، آنان را همراهی کردند. گفتنی است این مراسم با پخش دعای امام زمان(عج) پایان یافت.

در جمع استادان و پژوهشگران تاریخ هنر در تالار شیخ طوسی تبیین شد

بازتاب ابدیت و حکمت در شاهکارهای معماری حرم مطهر رضوی

سیره کاری و اخلاقی زنده‌یاد استاد محمدناصر آینه‌چیان پرداخت. وی به نقش کلیدی این چهره هنری در جریان طرح‌های توسعه آستان‌اشاره کردو یادآور شد: آفرینش‌های او در بناهایی نظیر تالار اجتماعات و کتابخانه مرکزی، سطح کیفی تزئینات معماری را ارتقا بخشید.

وی به شکل ویژه به همت استاد در بازسازی آینه‌کاری‌های روضه منوره متعاقب حادثه بمب‌گذاری اشاره کرد و تعامل صمیمانه با استادکاران، توان بالا در حل مسائل کارگاهی، پشتکار مثال‌زدنی و پرهیز جدی از هیاهوی رسانه‌ای و مصاحبه را از دلایل توفیق ماندگاری در بارگاه منور برشمرد.

■ ضرورت ثبت تصویری صدها تابلو نقاشی در بستر دیجیتال

در این بخش، فرزند استاد آینه‌چیان به جایگاه پرشمار آثار پدرش در حرم مطهر اشاره کرد و ایجاد بستری برای مستندسازی دیجیتال را ضرورتی فوری برای بهره‌مندی جامعه دانشگاهی دانست.وی یادآور شد: صدها تابلو نفیس از نقاشی‌های این هنرمند به‌جامانده که معرفی شناسنامه‌دار و واقعی آن‌ها نیازمند ثبت نظام‌مند است.

■ انتشار دستاوردهای علمی در فصلنامه‌های پژوهشی معتبر

در پایان برنامه، فرشید فلاح لاله‌زاری، مدیرعامل بنیاد بین‌المللی فرهنگی و هنری امام رضا(ع)، مشارکت اهالی اندیشه در تبیین هنر رضوی را رویکرد اصلی این مجموعه دانست و از اختصاص صفحات نشریات پژوهشی بنیاد برای داوری و نشر مقالات همایش خبر داد. وی هنر آفرینی استادکاران حرم منور را عاملی اثرگذار در تعمیق زیارت‌زائران دانست. محمود ملکی، معاون علمی بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی نیز بر استمرار همکاری مراکز علمی و فرهنگی در اجرای برنامه‌های مشترک تأکید کرد. سیدمهدی سیدین‌نیا، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی اصفهان هم به‌صورت برخط بر ضرورت هم‌افزایی نهادهای دانشگاهی اشاره کرد.

این رویداد با نمایش مستندی از ادوار حیات استاد آینه‌چیان، اجرای شعر رضوی و قدردانی رسمی از بازماندگان این هنرمند خد‌م پایان یافت.

گفتنی است؛ تأکید صاحب‌نظران در این گردهمایی بر امتداد نگاه توحیدی از کالبد حرم مطهر به حریم شهری، حاوی هشدار صریح به برنامه‌ریزان شهری و معماران معاصر است؛ آنجا که مسجد گوه‌رشاد و صحن‌های متبرک به عنوان الگوهای زنده‌بازنمایی بهشت و هندسه ابدیت معرفی می‌شوند، هم‌افزایی نهادهای پژوهشی چون بنیاد پژوهش‌های اسلامی با دانشگاه‌های هنر کشور نقشی کلیدی در بازتولید این الگوهای کمال‌یافته در معماری نوین ایرانی-اسلامی خواهد داشت و مستندسازی دیجیتال میراث به‌جامانده از استادان پیشکسوت، نخستین‌پیش شرط ورود به این افق تازه‌است.

مسجد گوه‌رشاد جاودانه کرده‌است.

■ همپوشانی صحن‌ها، گنبد‌ها و گلدسته‌ها در مدار یک معنای واحد

در ادامه، مریم قاسمی، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی اصفهان، در سخنرانی مجازی‌اش با عنوان «بازشناسی چگونگی تجلی وحدت در کثرت در معماری حرم رضوی»، نگرش توحیدی را پایه اصلی ادراک سازه‌های آستان دانست و یادآور شد: تمامی عناصر متکثر بنا در هماهنگی کامل، معنایی یگانه را تقویت می‌کنند. وی پیوند تاریخی دوره‌های مختلف گسترش حرم مطهر را مورد توجه قرار داد و بیان کرد: عناصری چون رواق‌ها، شبستان‌ها، ایوان‌ها، گلدسته‌ها و صحن‌ها اگرچه دارای تکررند، اما درون نظامی به‌هم پیوسته‌اندسجام‌یافته‌اند.

وی بارگاه ملکوتی امام رضا(ع) را محور توسعه کالبدی و هویت فرهنگی مشهد در طول اعصار خواند و ضمن گلایه از فاصله گرفتن شهرسازی معاصر اطراف حرم منور از مفاهیم توحیدی، تصریح کرد: این بارگاه کماکان اصیل‌ترین پناهگاه برای صیانت از هنرهای ایرانی و اسلامی محسوب می‌شود؛ فضایی که با حضور پیوسته‌نور، ذکر و تناسب مادی و معنوی، تجربه حضور را تعالی می‌بخشد.

■ مرمت آینه‌کاری‌های روضه منوره

محسن صباغیان طوسی، مشاور سازمان عمران و نگهداری حرم مطهر رضوی، دیگر سخنران این محفل بود که به‌واکاوی

صاحب‌نظران به‌واکاوی بگذارد.

در این نشست علمی، زاویه دیدهای متنوعی درباره نسبت میان حکمت دینی و کالبد فضایی آستان قدس مطرح شد و صاحب‌نظران به‌طرح دیدگاه‌های خود پرداختند

■ ماندگاری تصویر طبیعت در لحظه کمال با زبان نقوش اسلیمی

علیرضا خواجه احمدعطاری، رئیس دانشگاه هنر اصفهان، مبحث خود با عنوان «بازنمایی بهشت در معماری و تزئینات مسجد گوه‌رشاد» را با تبیین پیوند عمیق میان کالبدمسجدو برانگیختن آرامش و اتصال قلبی به پروردگار آغاز کرد. وی با بیان اینکه رنگ‌بندی، تناسبات حجمی و حضور زائران این فضا را به منبعی از سکینه تبدیل می‌کند، به دوساحت قرآنی بهشت پرداخت و گفت: در حالی که وجه عینی آن شامل عناصری همچون آب، درخت و باغ است، ساحت باطنی بر مؤلفه‌هایی نظیر کرامت، آرامش پایدار، رضایت و ابدیت تمرکز دارد.

وی توازن، نظم در هندسه و استمرار طرح‌های سنتی را ابزار تجلی این حقایق برشمرد و تأکید کرد: هم‌نشینی خطوط خوشنویسی و نقوش ختایی و اسلیمی، فضایی متصل به بی‌نهایت خلق می‌کند. رئیس دانشگاه هنر اصفهان از صحن به‌منزله کانون هم‌گرایی زمین، آب، آسمان و دیواره‌های الوان یاد کرد و افزود: آب علاوه بر کارکرد طهارت، طراوت حیات را بازتاب می‌دهد و خط سیر چشم را از صحن تا ایوان و محراب امتداد می‌بخشد؛ مزیتی که در قیاس با ناپایداری گل و گیاه در عالم مادی، سرسبزی طبیعت را در کمال یافته‌ترین تصویر خود در

رواق فرهنگ

استادان دانشگاه بین‌المللی امام رضا(ع) نقش آموزش را در دوران پساجنگ بازتعریف کردند

دانش و مهارت در پرتو معنویت

همه‌انگی میان گفتار و رفتار، تسلط علمی، شنیدن فعالانه، احترام به دانشجو و ایجاد انگیزه و امید را از مؤلفه‌های ارتباط مؤثر برشمرد.

به گفته وی، استفاده از پرسش و پاسخ، دریافت بازخورد، ابزارهای دیداری و تعاملی، زبان روشن، مثال‌های عینی، روایت‌گری و همدلی می‌تواند به افزایش مشارکت دانشجویان و بهبود ارتباط میان استادو دانشجو کمک‌کند.

■ تفکر نقاد، مهارت ضروری در مواجهه با اطلاعات است

دکتر نعمت‌الله فیروزی، عضو هیئت علمی و رئیس مرکز تربیت دینی دانشگاه، در ارائه‌ای با عنوان تفکر نقاد، چرایی و چگونگی، بر ضرورت تقویت توانایی تحلیل و ارزیابی اطلاعات تأکید کرد.

وی انفجار اطلاعات، دشوار شدن تشخیص و اقعیت از اطلاعات نادرست، اضطراب‌های جدید، ابهام درباره آینده و کمبود فرصت برای اندیشیدن را از چالش‌های زندگی معاصر دانست.

فیروزی با تفکیک انواع تفکر توضیح داد: تفکر نقاد با پرسش از چرایی و چگونگی پدیده‌ها، تفکر خلاق با تولید ایده‌های تازه، تفکر حل مسئله با شناسایی چالش‌ها و یافتن راهکار و تفکر سیستمی با درک ارتباط میان اجزای یک مسئله ارتباط دارد.

به گفته‌و، ترس از تمسخر، اعتماد به نفس پایین، قضاوت شتاب‌زده، رقابت ناسالم، تأکید بر حفظ کردن در نظام آموزشی، سرکوب دیدگاه‌های متفاوت و ضعف در پرسشگری، از موانع تفکر نقاد هستند. وی تمرین مستمر، شجاعت فکری، تقویت پرسشگری، پرهیز از استدلال‌های گمراه‌کننده و حرکت از تقابل به همکاری را از راهکارهای پرورش این مهارت برشمرد؛ مهارتی که در مواجهه با حجم بالای اطلاعات و ابزارهای هوش مصنوعی اهمیت بیشتری یافته‌است.

■ هوش مصنوعی نباید جای تفکر دانشجورا بگیرد

دکتر جلیلی در ارائه‌ای با عنوان دانشجو در ایران پساجنگ؛ بازطراحی تجربه یادگیری در عصر هوش مصنوعی و عامل‌های آن، تغییر شرایط آموزشی و تأثیر گسترش هوش مصنوعی بر یادگیری را بررسی کرد.

وی خستگی ناشی از مواجهه طولانی با اخبار ناخوشایند، اختلال در روند برگزاری کلاس‌ها و نگرانی درباره آینده‌را از عواملی دانست که تجربه یادگیری دانشجویان در دوران پساجنگ را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

به گفته‌او، در شرایطی که هوش مصنوعی می‌تواند پاسخ بسیاری از پرسش‌ها و تکالیف را در زمانی کوتاه تولید کند، صرف انتقال محتوای درگیر کردن دانشجو با فرایند یادگیری کافی نیست.

جلیلی با اشاره به شیوه‌های مختلف استفاده از هوش مصنوعی، از یادگیری و تمرین تا ایده‌پردازی، ویرایش متن و واگداری کامل تکلیف به ابزار، بر میزان مشارکت ذهنی دانشجو تأکید کرد.

به گفته‌وی، مسئله اصلی این است که دانشجو تا چه اندازه خوش فکر می‌کند و تا چه حد انجام فرایند یادگیری را به ابزار می‌سپارد.

اعضای هیئت علمی دانشگاه بین‌المللی امام رضا(ع) در دوره‌ای تخصصی، چالش‌های آموزش عالی در دوران پساجنگ، ضرورت تقویت تفکر نقاد و پیامدهای گسترش هوش مصنوعی در فرایند یادگیری را بررسی کردند.

به گزارش آستان‌نیوز، دوره توانمندسازی اعضای هیئت علمی دانشگاه بین‌المللی امام رضا(ع) با موضوع دانشگاه و دانشجو در دوران جنگ و پساجنگ، به بررسی مسئولیت دانشگاه در شرایط جدید اجتماعی و آموزشی، تغییر نیازهای دانشجویان و ضرورت بازنگری در روش‌های تدریس و ارزیابی اختصاص یافت.

در این دوره، دکتر ابراهیم دانشی فر؛ رئیس دانشگاه بین‌المللی امام رضا(ع)، حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر جواد مهدوی نسب؛ معاون فرهنگی و دانشجویی دانشگاه، دکتر نعمت‌الله فیروزی؛ عضو هیئت علمی و رئیس مرکز پژوهشی تعلیم و تربیت اسلامی دانشگاه و دکتر جلیلی درباره تحول دانشگاه، ارتباط استادو دانشجو، تفکر نقاد و هوش مصنوعی سخنرانی کردند.

■ دانشگاه باید دانش را با معنویت پیوند دهد

دکتر ابراهیم دانشی فر در ارائه گزارشی با عنوان عملکرد و برنامه تحولی پیشنهادی دانشگاه بین‌المللی امام رضا(ع)، ضمن تشریح روند فعالیت‌های دانشگاه از پاییز ۱۴۰۴، بر هویت علمی و فرهنگی این مجموعه و ضرورت پیوند آموزش تخصصی با تربیت اخلاقی تأکید کرد.

وی با اشاره به شعار دانشگاه، دانش و مهارت در پرتو معنویت، مأموریت این مجموعه را در امتداد سنت علمی و معرفتی امام رضا(ع) و پاسخ‌گویی به نیازهای ایران و جهان اسلام تبیین کرد و گفت: دانشگاه در کنار تربیت نیروهای متخصص، باید به پرورش اخلاق حرفه‌ای، تقویت مسئولیت‌پذیری و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین آموزشی توجه داشته باشد.

وی همچنین به ضرورت به‌روزرسانی دانش و مهارت‌های اعضای هیئت علمی، پایبندی آنان به اخلاق حرفه‌ای و برقراری ارتباط مؤثر با دانشجویان اشاره کرد و پرسشگری، نوآوری، مشارکت و مسئولیت‌پذیری را از ویژگی‌های مورد انتظار دانشجویان دانست.

■ شناخت نسل جدید، شرط ارتباط مؤثر آموزشی است

حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر جواد مهدوی نسب، معاون فرهنگی و دانشجویی دانشگاه بین‌المللی امام رضا(ع)، در ارائه‌ای با عنوان استادو جامعه امروز؛ تغییرات اجتماعی و ارتباطی نسل جدید را بررسی کرد. وی سرعت تحولات دیجیتال، فردگرایی و رقابت برای جلب توجه را از ویژگی‌های جامعه امروز دانست و گفت: دانشجویان در محیطی رشد کرده‌اند که رسانه‌های دیجیتال و محتوای تصویری در آن نقش پررنگی دارد؛ به همین دلیل، پرسشگری، حساسیت نسبت به ارزش‌ها و تمایل به مشارکت در یادگیری اهمیت بیشتری پیدا کرده‌است.

مهدوی نسب با تأکید بر اینکه نقش استاد به انتقال اطلاعات محدود نمی‌شود،